

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 191/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., Nezábudková 22, Bratislava, proti jednoznačne neidentifikovanému zásahu do práva na prejednanie veci v primeranej lehote takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. septembra 2023 domáha (vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, pozn.), aby ústavný súd vyslovil, že „*právo sťažovateľa na riadne prejednanie veci na nestrannom súde v primeranej lehote porušené bolo*“. Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby mu ústavný súd priznal „*náhradu nemajetkovej ujmy vo výške, ktorú v peňažnom plnení stanoví*“, a taktiež mu priznal náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Sociálna poisťovňa rozhodnutím č. 770 206 6097 0 z 11. februára 2019 zamietla sťažovateľovu žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Z prípisu Sociálnej poisťovne zo 14. júla 2021 priloženého k ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ proti tomuto rozhodnutiu Sociálnej poisťovne podal odvolanie, ktoré bolo rozhodnutím odvolacieho orgánu z 24. apríla 2019 v celom rozsahu zamietnuté.

3. Sťažovateľ následne predmetné rozhodnutie Sociálnej poisťovne napadol správnu žalobou, o ktorej rozhodoval najprv Krajský súd v Bratislave (ďalej len „*krajský súd*“). Na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa z 26. júla 2023 mu Sociálna poisťovňa prípisom z 27. júla 2023 oznámila, že predmetné konanie je aktuálne vedené na Správnom súde v Bratislave (ďalej len „*správny súd*“) pod sp. zn. BA-7Sa/34/2019. Právny zástupca sťažovateľa žiadosťou zo 7. augusta 2023 požiadal správny súd o poskytnutie informácie o stave predmetného konania,

avšak do podania ústavnej sťažnosti (t. j. do 15. septembra 2023) mu správny súd na túto žiadosť neodpovedal.

4. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že o jeho správnej žalobe nebolo krajským súdom, resp. správnym súdom rozhodnuté v primeranej lehote.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podľa čl. XI bodu 4 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 v znení jeho dodatku č. 2 z 27. septembra 2023 (ďalej len „rozvrh práce“) bola predmetná vec, pôvodne pridelená sudkyni spravodajkyni Jane Laššákovej, pridelená sudcovi spravodajcovi Ivanovi Fiačanovi, ktorý sa v súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce stal členom druhého senátu ústavného súdu.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti vo vzťahu k petitu ústavnej sťažnosti (ktorým sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd vyslovil, že „*právo sťažovateľa na riadne prejednanie veci na nestrannom súde v primeranej lehote porušené bolo*“) konštatuje, že prijať na ďalšie konanie môže len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatný najmä § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí predmet a rozsah konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Inak povedané, zákonnou náležitosťou kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom je (okrem iných náležitostí) aj formulácia návrhu rozhodnutia (petit), ktorá musí byť vymedzená presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohla byť prevzatá do výroku rozhodnutia ústavného súdu. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 644/2014). Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v Ústave Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania.

8. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že ústavnú sťažnosť v predloženom znení nemožno považovať za kvalifikovanú ústavnú sťažnosť, o ktorej by ústavný súd mohol a mal konať a rozhodnúť. Jej nedostatok sa vzťahuje na v ústavnej sťažnosti formulovaný návrh na rozhodnutie (petit), v ktorom nie je predovšetkým označený konkrétny porušovateľ a taktiež v ňom nie je jednoznačne identifikovaný ani sťažovateľom namietaný zásah (napr. rozhodnutie, opatrenie, postup alebo iný zásah), ktorým podľa sťažovateľa bolo porušené jeho právo. Požiadavka jednoznačnosti petitu ústavnej sťažnosti pritom zároveň vyžaduje, aby bol sťažovateľom napadnutý zásah porušovateľa označený v petite presne a jednoznačne (t. j. pokiaľ možno napr. spisovou značkou, pod ktorou je vec sťažovateľa vedená u porušovateľa).

9. Možno tak uzavrieť, že predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je v ústavnej sťažnosti vymedzený presne, jednoznačne a určito, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci, pričom v dôsledku tohto nedostatku by ústavný súd takto navrhovaný petit nemohol premietnuť do svojho rozhodnutia. Ústavný súd pritom nemôže vybočiť z rámca návrhu na rozhodnutie určeného sťažovateľom, nemôže rozhodnúť o niečom inom alebo navyše a nemôže ani sám vykonať konverziu chybné formulovaného petitu ústavnej sťažnosti. V situácii, keď je petit ústavnej sťažnosti z hľadiska práva nesprávne formulovaný, musí ústavný súd – s ohľadom na viazanosť ústavného súdu petitom – ústavnú sťažnosť odmietnuť.

10. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa petitu ako esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021).

11. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

12. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

13. Ústavný súd na záver dopĺňa, že v situácii, ak sa sťažovateľ domnieva, že v jeho veci naďalej dochádza postupom všeobecných súdov k porušovaniu jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote, nič mu nebráni obrátiť sa na ústavný súd s novou ústavnou sťažnosťou, ktorá už bude spĺňať všetky náležitosti vyžadované ústavou a zákonom o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu